

Bsc algebra3 keresztfélèves tanári gyakorlat

Első feladatsor (2009. február 12–16)

A feladatok sorszámozása megegyezik a Kiss: *Bevezetés az algebra*ba jegyzetével, ezért a megoldások az internetről letöltve elolvashatók.

4.3.29. Határozzuk meg a $\mathbb{Z}_m^+$ és $\mathbb{Z}_m^\times$ csoportok elemeinek a rendjeit, ahol $m = 7, 8, 12$.

4.5.22. Mutassuk meg, hogy a D_4 és a Q csoportok nem izomorfak.

4.4.25. Határozzuk meg Lagrange tételének felhasználásával az S_3 , $\mathbb{Z}_{12}^+$ és a $\mathbb{Z}_{12}^\times$ csoportok összes részcsoportját, valamint az A_4 alternáló csoport összes negyedrendű részcsoportját.

4.4.15, 4.7.8. Adjuk meg az S_3 csoportban a $H = \{\text{id}, (12)\}$ részcsoport szerinti bal és jobb oldali mellékosztályokat, és igazoljuk, hogy $(123)H \neq H(123)$. Mutassuk meg, hogy az $N = \{\text{id}, (123), (132)\}$ részcsoportra, valamint a $g = (12)$ elemre $gN = Ng$.

4.8.32. Normálosztó-e a $H \leq G$ részcsoport:

- $G = \mathbb{Z}^+$, $H = 3\mathbb{Z}^+$.
- $G = D_6$, $H = \{f^2, f^4, f^6 = 1\}$.
- $G = D_6$, $H = \{1, f^3, t, tf^3\}$.
- $G = \text{GL}(n, \mathbb{R})$, H a diagonális mátrixok halmaza.
- $G = \text{GL}(n, \mathbb{R})$, H az egységmátrix nem nulla skalárszorosaiból áll.
- $G = \text{GL}(n, \mathbb{R})$, H a felső háromszögmátrixok halmaza.

199. oldal. Legyen $G = \mathbb{Z}_{36}^\times$ és N ebben a 13 által generált részcsoport. Határozzuk meg az 5 rendjét G -ben, valamint az $5N$ elem rendjét a G/N faktorcsoportban.

4.7.27. Ciklikus-e $\mathbb{Z}_{16}^\times$, illetve az $\{1, 15\}$ és az $\{1, 9\}$ szerinti faktorcsoportjai?

4.7.6, 4.7.7. Igazoljuk az alább megadott $\varphi : G_1 \rightarrow G_2$ leképezésekről, hogy homomorfizmusok, határozzuk meg a magjukat és a képüket.

- $G_1 = \mathbb{Z}^+$, $G_2 = \mathbb{Z}_n^+$, $\varphi(m)$ az m maradéka n -nel osztva.
- $G_1 = \text{GL}(n, T)$, $G_2 = T^\times$, $\varphi(A) = \det(A)$.
- $G_1 = S_n$, $G_2 = \mathbb{Z}^\times$, $\varphi(f)$ az f előjele (azaz ± 1).
- $G_1 = D_n$, $G_2 = \mathbb{Z}_2^+$, $\varphi(x) = 0$ ha x forgatás, 1 ha x tengelyes tükrözés.
- $G_1 = G_2 = \mathbb{C}^\times$, $\varphi(z) = |z|$.
- $G_1 = \mathbb{R}[x]^+$, $G_2 = \mathbb{C}^+$, $\varphi(f) = f(i)$ (vagyis φ az i behelyettesítése).

4.7.17. Jelölje K a komplex egységkört, vagyis az egy abszolút értékű komplex számok halmazát, P pedig a pozitív valós számok halmazát, mindkettőt ellátva a szorzás műveletével. A homomorfizmustétel alapján igazoljuk a következő izomorfizmusokat.

- $\mathbb{C}^\times / K \cong P$. Milyen geometriai alakzatok ennek a faktornak az elemei?
- $\mathbb{R}^+ / \mathbb{Z}^+ \cong K$.
- $S_n / A_n \cong \mathbb{Z}^\times$.
- $\mathbb{Z}^+ / n\mathbb{Z}^+ \cong \mathbb{Z}_n^+$.

4.8.38. Melyik korábbról már ismert csoporttal izomorfak az alábbi faktorok?

- $D_4 / \{1, f^2\}$.
- $S_4 / \{\text{id}, (12)(34), (13)(24), (14)(23)\}$.
- $D_8 / \{1, f^2, f^4, f^6\}$.